

Przygotowanie projektu
w ramach
Programu Interreg V-A Polska-Słowacja 2014-2020

I oś priorytetowa –
Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego i
wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami

Śląski Urząd Wojewódzki
Wiśła, 24 maja 2016 r.



PL-SK

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego



UNIA EUROPEJSKA



PL-SK

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja



EURÓPSKA UNIA

„ projekty są fajne bo się robi co chce”



PL-SK

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego



UNIA EUROPEJSKA



PL-SK

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja



EURÓPSKA UNIA

Podstawy prawne i dokumenty wdrożeniowe
Rola i zadania wojewody
Kwalifikowalność wydatków
Konstrukcja budżetu projektu
Konstrukcja wskaźników projektu
Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Podstawy prawne działania wojewody jako kontrolera

Art. 125 Rozporządzenia PE i Rady nr 1303 z 17 grudnia 2013

(funkcje Instytucji Zarządzającej),

Art. 8 , Art. 23 Rozporządzenia PE i Rady nr 1299/2013

(wyznaczenie podmiotu - kontrolera w programach EWT),

Rozporządzenie KE 481/2014 z 4 marca 2014 r.

(kwalifikowalność),

Art. 22 Ustawy z 11 lipca 2014 r. tzw. Ustawy wdrożeniowej (Dz.

U. z 2014 poz. 1146),

Podstawy prawne działania wojewody jako kontrolera

Dokument Programowy Interreg VA Polska Słowacja (12.02.2015)

Porozumienie kompetencyjne z 28 października 2015 r. -
zawarte przez Wojewodę Śląskiego z Ministrem Infrastruktury i
Rozwoju

Wojewoda Śląski pełni rolę kontrolera krajowego w Programie Interreg VA Polska - Słowacja

Zadania realizuje:
Wydział Rozwoju i Współpracy Terytorialnej
Śląski Urząd Wojewódzki
ul. Jagiellońska 25
40-032 Katowice

Dokumenty

Podręcznik beneficjenta dofinansowania (31 marca 2016r.)

Wytyczne dla krajowego kontrolera w programach EWT (MIR 6 listopada 2015r.)

Wytyczne w zakresie korygowania i odzyskiwania nieprawidłowych wydatków (MIR, 20 lipca 2015 r.)

Taryfikator – Rozporządzenie Ministra Rozwoju (Dz. U z 18 lutego 2016 poz. 200)

Główne zadanie kontrolerów krajowych to weryfikacja :

- czy dofinansowane produkty i usługi zostały faktycznie dostarczone,
- czy wydatki deklarowane przez beneficjentów zostały zapłacone,
- czy są zgodne z obowiązującymi przepisami prawa UE oraz prawa krajowego,
- czy są zgodne z warunkami udzielania wsparcia i dokumentami programowymi,

Przedmiot kontroli

JAKOŚĆ WSPÓŁPRACY – element nie podlegający kontroli

EFEKT TRANSGRANICZNY – element nie podlegający kontroli

WYDATKI, KOSZTY PROJEKTU - kontrolowane

WSKAŹNIKI REALIZACJI PROJEKTU – kontrolowane

GOSPODAROWANIE ŚRODKAMI PUBLICZNYMI – kontrolowane

JAKOŚĆ PROJEKTU / EFEKTY – pośrednio poprzez kontrolę wskaźników

Zadania wojewody

Kontrola administracyjna partnerów projektów,

Kontrola na miejscu realizacji projektu,

Kontrola stosowania ustawy prawo zamówień publicznych

Badanie zachowania zasady konkurencyjności,

Kontrola trwałości projektów 2007-2013, 2014-2020,

Pomniejszanie wydatków,

Nakładanie korekt finansowych,

Zapobieganie nieprawidłowościom

Wykrywanie nieprawidłowości



PL-SK

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego



UNIA EUROPEJSKA



PL-SK

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja



EURÓPSKA UNIA

„ projekty są fajne bo się robi co chce”

Przygotowanie dobrego projektu

Projekt to zorganizowany i ułożony w czasie ciąg wielu działań zamierzających do osiągnięcia konkretnego mierzalnego celu

Działania projektu realizowane są:

W zdefiniowanym terminie

Wydzielonymi zasobami ludzkimi

Wydzielonymi zasobami rzeczowymi

Wydzielonymi zasobami finansowymi

Przygotowanie dobrego projektu

- Identyfikuje i rozwiązuje wybrany problem np. transgraniczny,
- Posiada jednoznaczny opis celów, działań projektu,
- Uwzględnia uwarunkowania, np. możliwości finansowe,
- Posiada racjonalny budżet,
- Racjonalny czas realizacji, uwzględniający np. pory roku,
- Posiada mierzalne wskaźniki,
- Działania powiązane ze wskaźnikami,
- Przygotowany zespół do realizacji projektu (ustalone zastępstwa, specjalizacja pracowników, przekazywanie informacji)
- Zidentyfikowane ryzyka

Kwalifikowalność wydatków weryfikowana jest na każdym etapie w cyklu życia projektu

Wydatki:

- niekwalifikowalne nie powinny być planowane w budżetach projektów,
- powinny być adekwatne do produktów projektu,
- powinny być planowane tylko niezbędne do realizacji celów projektu

Przychody powinny być planowane w budżecie projektu,

Kwalifikowalność wydatków weryfikowana jest na każdym etapie w cyklu życia projektu i

- łącznie musi być spełnionych 10 zasad dla każdego poniesionego wydatku aby wydatek był uznany za kwalifikowalny

Dla oceny kwalifikowalności obowiązują zasady / przepisy z dnia poniesienia wydatku, za wyjątkiem:

- wydatków wynikających z umów z zakresu pzp,
- jeżeli nowo obowiązujące wytyczne będą korzystniejsze dla beneficjenta

Dobry budżet projektu to budżet rozsądny

- nie zbyt ogólny
- nie zbyt szczegółowy
- bez nazw własnych
- z podaniem składowych sumy - pokazujący metodę wyliczenia wartości danej pozycji budżetowej:
 - nazwa jednostki
 - ilość jednostek,
 - cenę jednostkową
 - informację o pomocy publicznej (% EFRR)
- wydatki adekwatne do zakładanych wskaźników

Budżet projektu powinien uwzględniać:

Wydatki związane z głównymi celami zadaniami

Koszty zarządzania projektem

Koszty promocji

Koszty przygotowawcze

Budżet planowany jest w układzie zadaniowym

Każdy wydatek musi być uzasadniony

Informacje o sposobie rozliczania personelu

Informacja o miejscu ponoszenia wydatków

Metody planowania i ponoszenia wydatków

1. Wydatki rzeczywiście poniesione

- koszty przygotowawcze (do 5%, 50 000 euro)
- koszty podróży i zakwaterowania
- koszty ekspertów zewnętrznych
- koszty wyposażenia,
- infrastruktura i roboty budowlane,
- **koszt personelu (opcjonalnie)**

2. Metody uproszczone - ryczałt

- wydatki biurowe i administracyjne
- **koszt personelu (opcjonalnie)**

Metody planowania i ponoszenia wydatków środki trwałe

- kwalifikowalne w całości jeżeli środek trwały będzie wykorzystany wyłącznie na potrzeby projektu,
- kwalifikowalne odpisy amortyzacyjne dla środków trwałych wykorzystywanych również poza projektem,

Wyposażenie personelu projektu kwalifikowalne w całości jeżeli o najmniej ½ etatu jest wykorzystywana na cele projektu (umowa o pracę)

- wkład niepieniężny – musi być zaplanowany we wniosku,

Wkład niepieniężny jest dopuszczalny – musi być zaplanowany we wniosku aplikacyjnym,

VAT – kwalifikowalność w zależności od możliwości odliczenia/odzyskania:

- może być kwalifikowalny w całości
- może być kwalifikowalny dla poszczególnych pozycji budżetowych
- może być niekwalifikowalny

Budżet

Ryczałt dla wydatków biurowych i administracyjnych
10% kosztów personelu

Koszt personelu

- ryczałt **do** 20% kosztów rzeczywistych projektu innych niż koszty personelu
 - lub wg kosztów rzeczywistych

Sposób rozliczania należy określić we wniosku aplikacyjnym i stosować przez cały okres realizacji projektu

Budżet cd.

PRZYKŁAD:

Koszty bezpośrednie w projekcie inne niż koszty personelu =
100 000 EUR

Koszty personelu ujęte w budżecie projektu (obliczone na
podstawie rzeczywistych kosztów max 20%) = 20 000 Euro

Stawka ryczałtowa na koszty pośrednie określona przez IZ = 10%

Kalkulacja kosztów pośrednich = $20\ 000 \times 10\ \% = 2\ 000$ EUR

Kwota wydatków kwalifikowalnych w projekcie = 122 000 EUR

Uproszczona kontrola wydatków ponoszonych wg. stawek
ryczałtowych

Realizacja projektu powinna odbywać się zgodnie z prawem budowlanym

Prawo budowlane definiuje

- budowę,
- przebudowę
- remont

nie definiuje modernizacji

Dokumentacja techniczna w projektach inwestycyjnych i gotowość projektu do realizacji:

- wymagane pozwolenia muszą być najpóźniej przed podpisaniem umowy o dofinansowanie projektu,
- istotne jest uwzględnienie pór roku przy realizacji zadań inwestycyjnych,
- dokumentacja techniczna się również starzeje,
- dokumentacja projektu powinna uwzględniać warunki topograficzne (3 wymiar),
- warto zweryfikować dokumentację techniczną projektu

Wskaźniki – produkty projektu

- jednoznaczne
- mierzalne
- ambitne ale realne
- nie musi być dużej liczby różnych wskaźników
- wskaźniki nie powinny zawierać się w sobie

Nowe pojęcia dla Perspektywy 2014 – 2020

- WYDATEK NIEPRAWIDŁOWY** – wydatek nie uznany podczas bieżącej weryfikacji wniosku o płatność do czasu wyjaśnienia w procedurze odwoławczej,
- WYDATEK NIEKWALIFIKOWALNY** - wydatek poniesiony z naruszeniem prawa
- TARYFIKATOR** – rozporządzenie dotyczące warunków dokonywania korekt finansowych oraz zasad pomniejszania wydatków poniesionych nieprawidłowo
- UCHYBIENIE** – błąd niebędący nieprawidłowością

Nowe zasady dla Perspektywy 2014 – 2020

System informatyczny

Uproszczone metody ponoszenia wydatków

Śródkresowy przegląd (ewaluacja) Programu i
Projektów

Budżet zadaniowy

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

coraz trudniej jest zrealizować projekt,

coraz więcej dokumentów,

coraz bardziej rozbudowane mechanizmy kontrolne,

i coraz mniejsza faktyczna kontrola wydatków.

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Po pierwsze personel projektu

Nie da się zrealizować poprawnie projektu (bez korekt) bez przygotowanego personelu **WŁASNEGO** partnera

Zasada „2 par oczu” – powinna obowiązywać również PP

Koordynator PW mobilizuje partnerów ?

Koordynatorzy instytucjonalni w projektach nie sprawdzają się w praktyce

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Po drugie znajomość przepisów i dokumentów

Biblioteka podręczna koordynatora projektu

- przepisy UE ,
- przepisy krajowe np. PZP, rachunkowość, prawo budowlane,
- dokumenty programowe – publikowane na stronach WST w szczególności **Podręcznik Beneficjenta**
- wytyczne związane z kontrolą – publikowane na stronach WST,
UW

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Po trzecie zaplanowanie realizacji projektu

W wielu przypadkach problemy wynikają ze złej jakości dokumentacji:

- geodezyjnej
- technicznej

skutkiem są:

- roboty dodatkowe,
- problemy z terminowym zakończeniem projektu
- skargi mieszkańców

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Zaplanowanie realizacji projektu c.d.

Rzadko który projekt kończy się terminowo

Zbyt częste zmiany w projektach

Dokumentacja techniczna nie uwzględnia specyficznych warunków górskich

- sprawy własności terenu,
- odwodnienia,
- zjazdy, dojazdy do posesji

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Po czwarte zamówienia publiczne i polityka konkurencji

- największe źródło korekt i wydatków niekwalifikowalnych
- nieprzestrzeganie przepisów ustawy pzp :
 - dzielenie zamówienia,
 - złe szacowanie,
 - nazwy własne

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015 Polityka konkurencyjności c.d.

Przy zamówieniach podprogowych badanie rynku jest często sztuką dla sztuki

Umowy cywilno – prawne :

- generujące nieuzasadnione wydatki,
- zbyt ogólnikowe,
- nie zabezpieczają interesu zamawiającego.

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Polityka konkurencyjności

- złej jakości regulaminy wewnętrzne ponoszenia wydatków do 30 000 Euro,
- niestosowanie się do własnych regulaminów,
 - nie będzie korekt za niestosowanie się do własnych regulaminów,
 - będzie obowiązek zamieszczania ogłoszeń przy zamówieniach tzw. podprogowych na stronie www

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Po piąte przygotowanie budżetu projektu

Koszty niekwalifikowalne we wnioskach aplikacyjnych

Rozbudowane koszty ogólne

Opisy pozycji budżetowych – niejednoznaczne,
lakoniczne

Pozycje w budżecie niepowiązane z działaniami
projektu

Przychody nie uwzględnione w projekcie np. wycinka
drzew

Wystąpiła pomoc publiczna

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015

Duże oszczędności w projektach w perspektywie 2007-2013 – ok 25% wartości zakończonych projektów

Oszczędności wynikają z:

- przeszacowania budżetów większości projektów
- uznania wydatków za niekwalifikowalne np. korekty pzp
- ryzyko kursowe Euro – planowanie w Euro - ponoszenie w PLN
- szacowanie kosztów na podstawie kosztorysów a nie cen rynkowych
- rezygnacja z części działań w projekcie

Wnioski i doświadczenia z lat 2004-2015 Po szóste planowanie wskaźników

Projekt EWT jest częścią innego zamierzenia,
Inwentaryzacja powykonawcza, protokoły odbioru:
- nie potwierdzają realizacji wskaźników,

Wskaźniki zawierają się w sobie
Zbyt duża ilość wskaźników w projektach
Zbyt ambitne wskaźniki

Na co się jeszcze przygotować

- wieloaspektowa kontrola projektu w tym kontrola PZP
 - sformalizowane terminy raportowania i wypłaty środków
 - partnerstwo na złe czasy, prawdopodobnie nie wszystkie projekty uda się zrealizować we wspólnym partnerstwie,
- dość długi czas pomiędzy poniesieniem wydatku a refundacją



PL-SK

Interreg
Polska-Słowacja

Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego



UNIA EUROPEJSKA



PL-SK

Interreg
Poľsko-Slovensko

Európsky fond regionálneho rozvoja



EURÓPSKA UNIA

„ projekty są fajne bo ...”

Dziękuję za uwagę

Grzegorz Wieniewski
Śląski Urząd Wojewódzki
wieniewskig@Katowice.uw.gov.pl